
DIANA ŠILOBRITAITĖ

Lietuvių kalbos institutas

J. Gaivenytė-Butler, St. Keinys, A. Noreikaitė

LIETUVIŲ KALBOS TERMINŲ ŽODYNAI

2008 m. Lietuvių kalbos institutas išleido Terminologijos centro darbuotojų Jolantos Gaivenytės-Butler, Stasio Keinio ir Adelės Noreikaitės parengtą anotuotą 1900–2005 m. lietuviškų terminų žodynų bibliografijos rodyklę. Tai labai svarbus ir naudingas leidinys, kuriame aprašyta per 500 verčiamųjų, aiškinamųjų, enciklopedinių ir aiškinamųjų verčiamųjų įvairių sričių terminų žodynų, žodynėlių ir biuletenių, kuriuose yra lietuviškų terminų.

Rodyklę sudaro St. Keinio lietuviška pratarmė *Keletas palydimųjų terminų žodynų bibliografijos rodyklės žodžių* (7–8), angliška pratarmė *Accompanying words to the bibliographical index of dictionaries of terms* (9–11), *Terminų žodynų bibliografija* (13–228), *Sisteminė rodyklė* (229–235), *Systemic index* anglų k. (236–242), *Asmenvardžių rodyklė* (243–252) ir literatūros sąrašas (253–256).

Bibliografijoje terminų žodynai pateikti chronologiškai ir yra sunumeruoti: iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo (1918) užfiksuoti 4 terminų žodynai, nepriklausomybės laikotarpio (1918–1940) – 8, okupacijos laikų (1940–1990) – 168, atgavus nepriklausomybę (1990–2005) išleista net 320 terminų žodynų, žodynėlių ir kt. Parašytos beveik visų žodynų anotacijos, kuriose nurodomas žodyno tipas, sandara, paskirtis ir aprobata. Taip pat nurodoma, kuris žodynas yra išleistas kompaktine plokštele. Po anotacijų pateikiami leidinių pavadinimai anglų kalba.

Sisteminėje rodyklėje pateiktos sugrupuotos ir susistemintos visų minėtų žodynų sritys: 1. *Bendrasis skyrius*, 2. *Filosofija. Psichologija. Etika*, 3. *Religija. Teologija*, 4. *Visuomenės mokslai*, 5. *Matematika. Gamtos mokslai*, 6. *Taikomieji mokslai. Medicina. Technika*, 7. *Menas. Žaidimai. Sportas*, 8. *Kalboty-*

ra. *Filologija. Literatūros mokslas*, 9. *Geografija. Istorija*. Kiekvienas skyrius skirstomas į poskyrius, o šie – dar smulkiau, pavyzdžiui, *Bendrojo skyriaus* poskyris *Kompiuterių mokslas, technika ir naudojimas* (kiti minėto skyriaus poskyriai yra *Bendrieji mokslo ir kultūros dalykai. Bibliotekininkystė ir bibliografija. Žurnalistika*) skirstomas į *Kompiuterių programas, Kompiuterių techniką* ir *Kompiuterių tinklus* ir pan.

Rodyklėje pateiktas vienas kitas žodynas, kuriame lietuviškų terminų nėra (pavyzdžiui, *Check-list of Lithuanian Lepidoptera = Lietuvos drugių sąrašas*). Taip pat įrašytos lietuvių kalbos, medicinos, muzikos, technikos, žemės ūkio, žurnalistikos enciklopedijos, kitos – neįdėtos. Neįtraukti ir kiti, ne terminų žodyno pobūdžio leidiniai bei terminų standartai. Pasakytina, kad tam tikros srities serijos žodynai, išleisti atskirais sąsiuviniais, pateikiami taip pat skyrium, pavyzdžiui, Lietuvos mokslų akademijos Energetikos ir elektrotechnikos instituto Terminologijos komisijos 1960–1969 m. parengti 29 *Technikos terminų* sąsiuviniai.

Lietuvių kalbos terminų žodynų bibliografijos rodyklė skirta plačiam skaitytojų ratui: terminologams, kalbos praktikams, žodynininkams ir visiems, kas domisi lietuvių kalba.

Gauta 2008-12-05

Diana Šilobraitė
Lietuvių kalbos institutas
P. Vileišio g. 5, LT-10308 Vilnius
E. paštas: dianas@lki.lt